

> RETOURADRES Postbus 4902, 6202 TC Maastricht

BEZOEKADRES
Randwycksingel 22
6229 EE Maastricht

Aan de fractie van SAB

POSTADRES
Postbus 4902
6202 TC Maastricht

ONDERWERP
Schriftelijke vragen inzake wachtlijsten-GGZ

DATUM
17 juni 2024
Verz.: 17-06-2024

BIJLAGEN
--

BEHANDELD DOOR
KMJG (Kyra) Claessen

TELEFOONNUMMER
06-31066989

ONZE REFERENTIE
2024.01767

E-MAILADRES
Kyra.Claessen@maastricht.nl

FAXNUMMER

UW REFERENTIE

Geachte heer Gorren,

Onderstaand treft u de beantwoording aan van de schriftelijke vragen die uw fractie gesteld heeft.

Vraag 1:

Kunt u ons aangeven hoeveel Maastrichtenaren momenteel op de wachtlijst van Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ) staan?

Antwoord 1:

Nee, dit is niet bekend. Cijfers die goed inzicht geven in de wachttijden in de jeugdzorg zijn er niet. Dat inzicht in de exacte aard en omvang van wachtlijsten en wachttijden in de jeugdzorg ontbreekt, heeft ook te maken met verschillende definities van wachttijden die gehanteerd worden en met het feit dat verschillende betrokken instanties verschillende registratiesystemen gebruiken. Dit zijn vaak systemen die vanwege privacywetgeving niet aan elkaar gekoppeld kunnen worden.

Voor volwassenen geldt ook dat we het exact aantal wachtenden per regio niet kan worden achterhaald, omdat die data per instelling wordt aangeleverd bij een uitvoeringsorganisatie van de zorgverzekeraars. Voor Zuid-Limburg baseren we ons op de data vanuit Mondriaan, Zuyderland, Lionarons en MET ggz. Een schatting is dat het totaal aantal wachtenden voor geheel Zuid-Limburg in de volwassenenzorg ongeveer 3000 is.

Vraag 2:

Heeft u inzicht hoelang hulpverlening nog zal worden uitgesteld?

Antwoord 2:

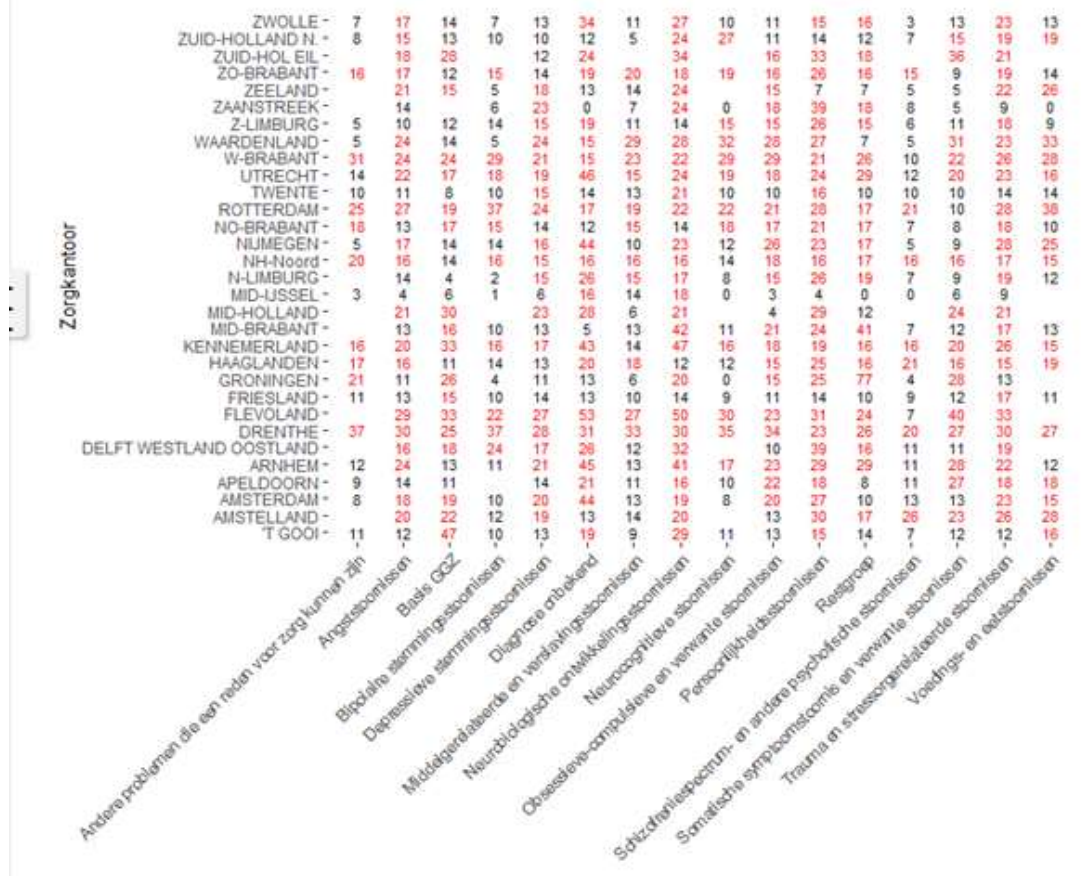
Voor jongeren is dit niet bekend. Voor volwassenen is door zorgverzekeraars en zorgaanbieders normen vastgesteld om de grens te kunnen bepalen tussen aanvaardbare en problematische wachttijden. Dit zijn de zogenaamde 'Treeknormen' en zien op de maximaal aanvaardbare wachttijd waarbinnen u de verzekerde zorg dient te krijgen. Dit is in totaal maximaal 14 weken: 4 weken voor een eerste intakegesprek en 10 weken voordat de behandeling begint. Figuur 6 geeft per diagnose,

DATUM
17 juni 2024

per regio aan hoelang de gemiddelde wachttijd is in weken. In Zuid-Limburg vallen 7 diagnosegroepen in wachttijd buiten de treeknorm.

Figuur 6: Gemiddelde totale wachttijden in weken, per diagnosehoofdgroep en per regio (december 2023)

Schriftelijke vragen

Vraag 3:

Doet u als gemeente extra zorg verlenen in de vorm van bezoeken of gesprekken voordat hulpverlening via GGZ zal worden opgestart?

Antwoord 3:

GGZ-zorg voor volwassenen is een verantwoordelijkheid van Zorgverzekeraars op grond van de zorgverzekeringswet (Zvw) en in enkele gevallen de Wet langdurige zorg. Voor 18+ heeft de gemeente alleen een rol vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) in (groeps)begeleiding. In de gemeente kunnen inwoners die niet meer op eigen kracht zelfredzaam zijn, al dan niet door psychische problematiek, een Wmo aanvraag doen. Tijdens de intake wordt gekeken naar de mogelijkheden die vanuit de gemeente kunnen worden ingezet om de inwoner of

DATUM
17 juni 2024

het gezin (tijdelijk) te ondersteunen. Een inwoner, waar begeleiding nodig is, kan door een zorgaanbieder ondersteuning krijgen in de vorm van (groeps)begeleiding.

Extra ondersteuning voor jeugdigen

Om de steunnetwerken rondom jongeren te versterken, biedt Mondriaan in Maastricht de volgende preventie-activiteiten, die tevens ingezet kunnen worden in afwachting op behandeling.:

- Chatten met een preventiewerker

Als (groot)ouders, leerkrachten of anderen in de omgeving van een jongere zich zorgen maken over de mentale gezondheid van de jongere, kunnen ze anoniem met een preventiemedewerker chatten. De preventiemedewerker biedt een luisterend oor, maar kan ook laagdrempelige tips geven of, indien noodzakelijk, doorverwijzen naar een praktijkondersteuner van de huisarts. Op deze manier wordt het netwerk/steunsysteem van de jongere ondersteund om, op een laagdrempelige manier, vragen te stellen over de mentale gezondheid van jongeren.

- Youth Mental Health First Aid training

Voor de mentale gezondheid en de ontwikkeling van jongeren is de steun van belangrijke volwassenen en voorzieningen in de omgeving een belangrijke beschermende factor. Met deze wetenschappelijk bewezen effectieve training vergroten volwassenen hun kennis over psychische aandoeningen bij jongeren en leren ze signalen van (beginnende) mentale klachten herkennen. Er wordt geoefend om het gesprek hierover aan te gaan met een jongere bij wie mentale klachten worden vermoed, maar ook hoe te handelen als hij of zij in een crisis verkeert. Met de geleerde kennis en vaardigheden kunnen de deelnemers echt het verschil maken in het leven van iemand die het psychisch moeilijk heeft.

- Netwerkspreekuur:

Bij Mondriaan kunnen naasten gratis terecht bij een van onze familiecoaches tijdens het familiespreekuur. In dit onafhankelijke spreekuur vinden één tot drie persoonlijke gesprekken met de familiecoach plaats en staat de ondersteuning als naaste of familielid centraal. Deze coach helpt ook in het wegwijs maken in het aanbod van cursussen, lotgenotencontact en belangenorganisaties.

- Preventie (onderwijs)programma's, die zich op de jongeren richten ter voorkoming van, of bij beginnende mentale klachten zijn:
- Vriendenprogramma (8 – 12 jaar)
In **het Vriendenprogramma** ontdekken kinderen van 8 tot en met 12 jaar hoe gedachten, gevoelens en gedrag met elkaar samen werken. Ze verkennen hun eigen gevoelens en die van anderen, leren wat ze kunnen doen als ze zich onrustig of gespannen voelen en oefenen met technieken die ze in spannende situaties kunnen gebruiken.
- Head Up (13-17 jaar) In HeadUp ontdekken jongeren van 13 jaar en ouder met groepsdruk om te gaan, grenzen aan te geven, met spanning en stress om te gaan, de eigenwaarde te versterken en de eigen identiteit te leren kennen. HeadUp leert de deelnemers hoe gedachten, gevoelens en gedrag met elkaar samen werken.
- Happyles is een stepped care aanbod van vier klassikale lessen ter bevordering van welbevinden en geluk, en om depressieklachten te voorkomen bij jongeren tussen 13 en 25 jaar in het VO en MBO.
- Verder heeft Mondriaan een GGZ-app van Patient Journey deze ondersteunt cliënten tijdens de weken die ze wachten op de start van hun behandeling. De app geeft informatie over de wereld van de ggz en ondersteunt in de aanloop naar het intakegesprek en de behandeling.

DATUM
17 juni 2024

Op deze manier is de cliënt goed voorbereid en kan aan de slag met zijn eigen herstel. Het gebruik van de app is laagdrempelig, volledig anoniem en toegankelijk voor iedereen.

Vraag 4:

Indien dit niet gebeurt, laat u deze mensen dan gewoon sudderen of heeft u andere methoden om hen geestelijk te ondersteunen?

Antwoord 4:

Niet van toepassing, zie antwoord 3.

Vraag 5:

Hoeveel druk op GGZ kunt u uitoefenen om hulpverlening sneller te starten?

Antwoord 5:

Vanuit het college kan er geen druk gezet worden om de oplopende wachtlijsten in de GGZ-zorg te verkleinen. Sinds de komst van de Jeugdwet in 2015 is de vraag naar jeugdhulp gestegen en meer versnipperd geraakt, blijkt uit onderzoek. "Daarnaast heeft de decentralisatie tot hogere kosten geleid, terwijl de overheid de budgetten heeft verlaagd. Ook is er sprake van een krappe arbeidsmarkt. Dit alles komt de jeugdigen en gezinnen niet ten goede en zorgt bij gemeenten en jeugdhulporganisaties voor problemen. Jeugdhulporganisaties in Zuid-Limburg hebben een intentieverklaring getekend om de hulp aan kinderen en jongeren te vernieuwen en verbeteren. Uiteindelijk moet dit leiden tot kortere wachtlijsten, minder uithuisplaatsingen en minder kinderen en jongeren die hoog specialistische jeugdhulp nodig hebben. GGZ-zorg voor volwassenen (en ook de wachtlijsten) is een verantwoordelijkheid van Zorgverzekeraars op grond van de zorgverzekeringswet (Zvw) en in enkele gevallen de Wet langdurige zorg.

Vraag 6:

Last but not least.... Is er geld beschikbaar om tijdelijk zelf hulpverlening op te starten?

Antwoord 6:

Voor GGZ onder de 18 zijn we integraal verantwoordelijk voor de Jeugdzorg. Dit wordt al gefinancierd vanuit de gemeente sinds de komst van de Jeugdwet 2015, evenals de financiering voor (groep) Begeleiding geïndiceerd in het kader van de Wmo. Financiering voor GGZ-volwassenen gebeurt vanuit de zorgverzekeraar en de wet langdurige zorg.

Hoogachtend,
Namens het college van burgemeester en wethouders van Maastricht,

Alain Garnier
Wethouder Sociale zaken, Gezondheid, Arbeidsmarktbeleid en Vastgoed